

Likabehandlingsplan

Plan mot kränkande behandling

Torsby kommun

Innehållsförteckning

Inledning	3
Vad är diskriminering?	4
Vision	5
Till dig som förälder/vårdnadshavare	6
Riktlinjer	7
Kartläggning och nulägesanalys	8
Rutiner för akuta situation	9
Utvärdering	11
Upprättande av plan	12

Inledning

Likabehandlingsarbetet handlar om att skapa en förskola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En trygg miljö i förskolan är en förutsättning för att barn ska kunna utvecklas. Från och med den 1 januari 2009 regleras likabehandlingsarbetet i två regelverk, diskrimineringslagen och 14 a kap. i skollagen. Lagarna förbjuder diskriminering och kränkande behandling, och ställer krav på att verksamheten bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns lika värde och möjligheter samt för att förebygga trakasserier och kränkande behandling. På förskolan skall vi arbeta för alla barns lika värde och rättigheter oavsett

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- ålder

"1. Konventionsstaterna skall respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess föräldrars eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt."

"2. Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro."

Utdrag ur FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 2

"En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan skall hålla levande i arbetet med barnen."

"Förskolan skall uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Verksamheten skall präglas av omsorg om individens välbefinnande och utveckling."

Utdrag ur Lpfö 98

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter. Alla barn har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

Några av de centrala begrepp som används i detta arbete behöver en ytterligare förklaring.

Vad är diskriminering?

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och missgynnandet har samband med

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- ålder

Ett barn kan också bli diskriminerat om barnet blir särbehandlat på grund av en förälders/vårdnadshavares eller syskons sexuella läggning, funktionsnedsättning med mera.

Diskriminering kan vara antingen **direkt** eller **indirekt**.

Med **direkt diskriminering** menas att ett barn behandlas sämre än andra barn. Man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Det är det som kallas **indirekt diskriminering**.

Diskriminering är förbjudet oberoende av orsak och oberoende av om det är fråga om direkt eller indirekt diskriminering. Lagen innebär också att barnen får ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling.

Vad är trakasserier och kränkande behandling?

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- texter och bilder (teckningar, lappar, fotografier)

Trakasserier

är uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Kränkande behandling

är uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas eller att rycka någon i håret.

Där kränkningar sker handlar det ofta om relationer och maktförhållanden. Kränkande behandling beskriver en relation i obalans. Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.

Både vuxna och barn kan göra sig skyldiga till trakasserier eller kränkande behandling. Man behöver inte ha haft någon elak avsikt för att göra sig skyldig till diskriminering eller trakasserier. Det är effekten som avgör. För den som blir utsatt är det ovidkommande om det är en eller flera som kränker. Det avgörande är individens upplevelse av kränkning.

Vi accepterar inte några former av kränkande behandling. Det är all personals skyldighet att vara mycket tydlig i markeringar när det gäller kränkande ord och handlingar. Vi skall reagera direkt och tydligt. Förskolans personal måste ibland tillrättavisa ett barn för att skapa en god miljö för hela barngruppen. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening, även om barnet ifråga kan uppleva det som kränkande.

När föräldrar eller andra vuxna finns i förskolan gäller Likabehandlingsplan / Plan mot kränkande behandling även för dem.

Vision

Inom Torsby kommuns förskolor ska varje barn bli bekräftat för att bli tryggt och för att utveckla sitt självförtroende och sin självkänsla. Barnet ska utvecklas i sin egen takt och utifrån sina egna förutsättningar och behov i nära samarbete med hemmet. Alla som vistas på förskolan ska visa respekt, omtanke och empati gentemot varandra.

Till dig som förälder/vårdnadshavare

Om du misstänker att ditt eller något annat barn utsätts för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning eller funktionsnedsättning eller annan kränkande behandling ska du alltid prata med personalen.

Det kan vara svårt att ta till sig att ens eget barn diskriminerar, trakasserar eller kränker andra barn men även i detta fall är det viktigt att prata med personalen. Alla måste ta gemensamt ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.

Om du som förälder/vårdnadshavare upplever dig kränkt av förskolans personal vänder du dig till förskolans förskolechef.

Som vuxen har vi en skyldighet att ingripa när vi ser ett kränkande beteende. Om vi inte gör det kan det tolkas som att vi accepterar beteendet.

Riktlinjer för att främja och förebygga arbetet med likabehandling

- I det dagliga arbetet ska all personal arbeta för att främja och förebygga arbetet med likabehandling.
- Personalen ska kontinuerligt diskutera värdegrundsfrågor.
- Förskolans arbete ska genomsyras av den värdegrund som anges i läroplanen för förskolan.
- Förskolorna ska årligen genomföra en kartläggning och analys av det egna arbetet med likabehandlingen.
- Utifrån kartläggning och analys ska mål fastställas och åtgärder vidtas.
- Arbetet med likabehandlingen ska årligen utvärderas.

Likabehandlingsplan förskolan.....avdelning:.....

Datum:

Nulägesbeskrivning – Var är vi? *Kartläggning och Nulägesanalys*

Grovplanering – Vart ska vi? *Mål*

Genomförande – Hur gör vi? *Planerade åtgärder*

Uppföljning – Hur blev det?

Lärdomar

Rutiner för akuta situationer

När personalen ser att;

A. Barn kränker barn

1. Avbryt situationen
2. Samtal med barnen
3. Observation av den sociala situationen på förskolan
4. Ev. samtal med berörda vårdnadshavare

B. Barn kränker vuxen:

1. Avbryt situationen
2. Samtal med barnet
3. Ev. samtal med vuxen som blivit kränkt
4. Samtal med vårdnadshavare
5. Observation av den sociala situationen på förskolan

C. Vuxen kränker barn:

1. Avbryt situationen
2. Ta upp enskilt med den vuxna vad du reagerat på
3. Informera omgående förskolechef
4. Förskolechef tar omgående kontakt med vuxen för att komma åt problemet och tillsammans med denne komma överens om hur man ska gå vidare

D. Vuxen kränker vuxen:

1. Avbryt situationen
2. Samtal med de inblandade
3. Vid behov kontakta förskolechef
4. Förskolechef tar omgående kontakt med vuxen för att komma åt problemet och tillsammans med denne komma överens om hur man går vidare.

När föräldrar berättar eller när barnet berättar eller visar:

1. Observation av barnets sociala situation på förskolan
2. Samtal med vårdnadshavare, barnet och ev. andra inblandade barn/vuxna
3. Samtal/förankra hos all berörd pedagogisk personal och vid behov även specialpedagog och förskolechef
4. Åtgärd. Vad/hur gör vi? Se "Fortsatta åtgärder"
5. Informera vårdnadshavare om de planerade åtgärderna

Fortsatta åtgärder

1. Informera samtlig pedagogisk personal på berörd avdelning.
2. Åtgärder vad/hur gör vi och vem ansvarar? Det är viktigt att dokumentera den aktuella händelsen och de åtgärder som görs.
3. Informera föräldrar/vårdnadshavare om planerade åtgärder.
4. Arbeta enskilt med det berörda barnet. Till exempel med att stärka och lyfta fram det berörda barnets sociala plats i gruppen.
5. Arbeta med hela barngruppen. Till exempel genom tema arbeten, läsa böcker, se film som handlar om vänskap.
6. Uppföljning i arbetslaget, varje vecka på avdelningsmöte.
7. Uppföljning med förälder inom tre veckor. Är problemet löst är åtgärden klar.
8. Förankra hos specialpedagog och förskolechef i samråd med vårdnadshavare och personal.
9. Arbetslaget utvärderar. Vad fungerade? Vad fungerade inte? Vad ska vi tänka på om det upprepar sig?
10. Utvärdering tillsammans med vårdnadshavare.

Särskilda åtgärder för situationer då vuxna kränker

1. Förskolechef följer upp genom samtal med berörd vuxen utifrån överenskommen tidsperiod.
Det är viktigt att dokumentera den aktuella händelsen och de åtgärder som görs.
2. Förskolechef har särskilt ansvar för att följa upp och att utvärdera samspeklivet på aktuell avdelning/förskola under ett år framåt.

Utvärdering

Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska utvärderas och uppdateras kontinuerligt. I augusti/september görs en ny kartläggning och nulägesanalys med åtföljande mål och åtgärder utifrån den nya barngruppen. Det är varje avdelnings ansvar att genomföra detta.

Att tänka på

- Barnen på förskolan ska vara delaktiga i arbetet med planen genom att vi till exempel lyssnar, observerar och samtalar med dem i vardagen. Det kan också ske genom intervjuer med barnen m.m.
- Planen ska vara väl förankrad hos all pedagogisk personal, övrig personal och föräldrar.
- Med tanke på barnens ringa ålder är det också viktigt att låta föräldrarna komma med synpunkter.

Datum för upprättande 2010-11-29 - Reviderad 2016-11-07

Ann-Charlotte Nygren

Förskolechef

Catarina Björklund

Förskolechef

Marie Holmqvist

Förskolechef